

Építész: SAJTOS GÁBOR
 Szöveg: MARTINKÓ JÓZSEF
 Fotó: BUJNOVSZKY TAMÁS

Családi ház Szemplőhegyen

ÉVEK ÓTA KÖZLEKEDEM NAPONTA KÉTSZER A ZÖLDMÁL ÉS SZEMPLŐHEGY KÖZÖTT FUTÓ ÚTSZAKASZON, ÍGY SZINTE AZ ELSŐ PILLANATTÓL VÉGIG KÍSÉRHETTEM EGY KÜLÖNÖS ÉPÜLET ÁTALAKULÁSÁNAK FOLYAMATÁT. SAJTOS GÁBORÉK NEMRÉGIBEN ELKÉSZÜLT CSALÁDI HÁZA FORDULATOKBAN GAZDAG ÉPÍTÉSTÖRTÉNETTEL SZOLGÁL, AMINEK VÉGEREDMÉNYE EGYSZERRE ZAVARBA EJTŐ ÉS LENYÜGÖZŐ.

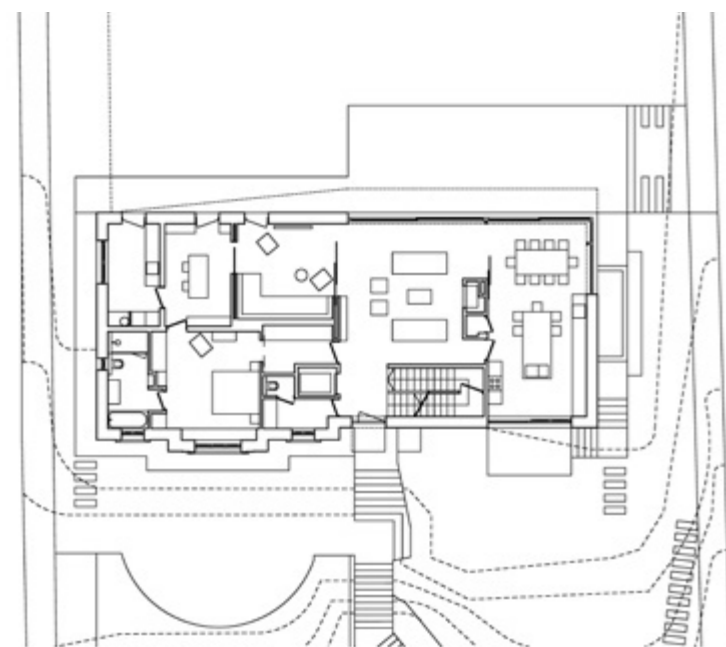
NOSZTALGIA

> Magabiztosságot sugárzó finom szögtörések

TISZTASÁG ÉS VISSZAFOGOTTSÁG, AMI KÜLÖNÖS MEGGYŐZŐERŐVEL ÉS KISUGÁRZÁSSAL BÍR

S

Szívszorogató érzés manapság a budai hegyvidék utcáit járni. Talán az ingatlanárak elszállása, az egyszerűsített engedélyezési eljárás, valamint a lazuló építészeti értékvédelem okán tucatjával látni a jobb környékeken, hogy az egyszerű, kisebb alapterületű, régi, némelykor lelakott, viseltes zöldvezeti családi házak, villák válnak napok alatt a földdel egyenlővé. Értékes telkükön kisvártatva unalmas, többszintes, négy-hatlakásos társasház építésébe kezd az esztétikumra, épített örökségre, építészeti minőségre érzéketlen ingatlanos. Mondhatni, hogy nincs itt semmi látnivaló: mindig is így működött a város. Lakni, jól lakni, jólakni kell, sőt életcél. Éppen ezért volt bennem némi szorongás, amikor munkába járássom mindennapi útvonalán újabb régi villa nagyarányú bontásához láttak hozzá az építőiparosok. Mivel ez az épület az út szintje felett hét méterrel áll, ahol az előkert keskenysége okán szinte egy meredély szélén

^ A megbízók a radikális átépítés mellett döntöttek

» Szó sincs stílusprovokációról

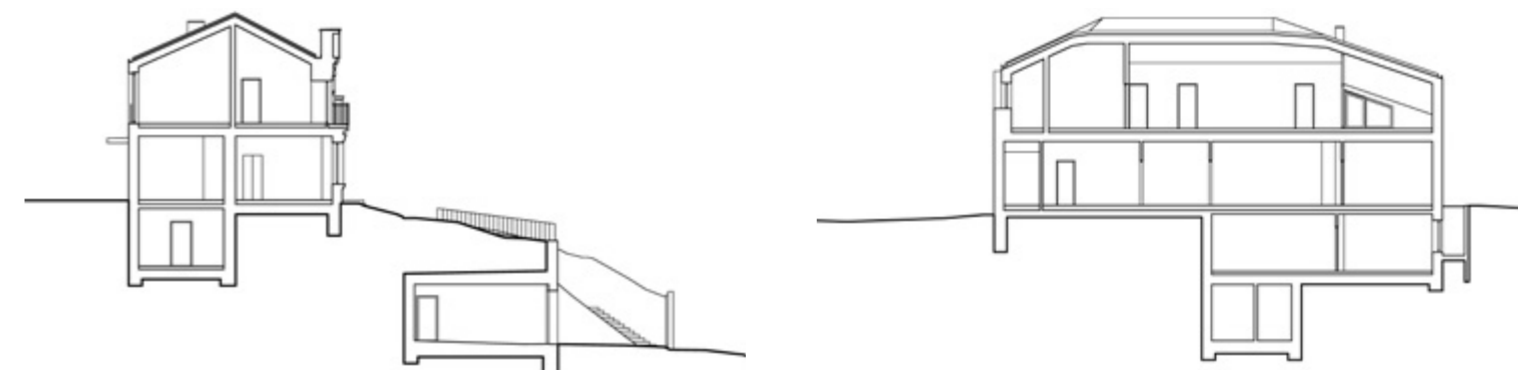
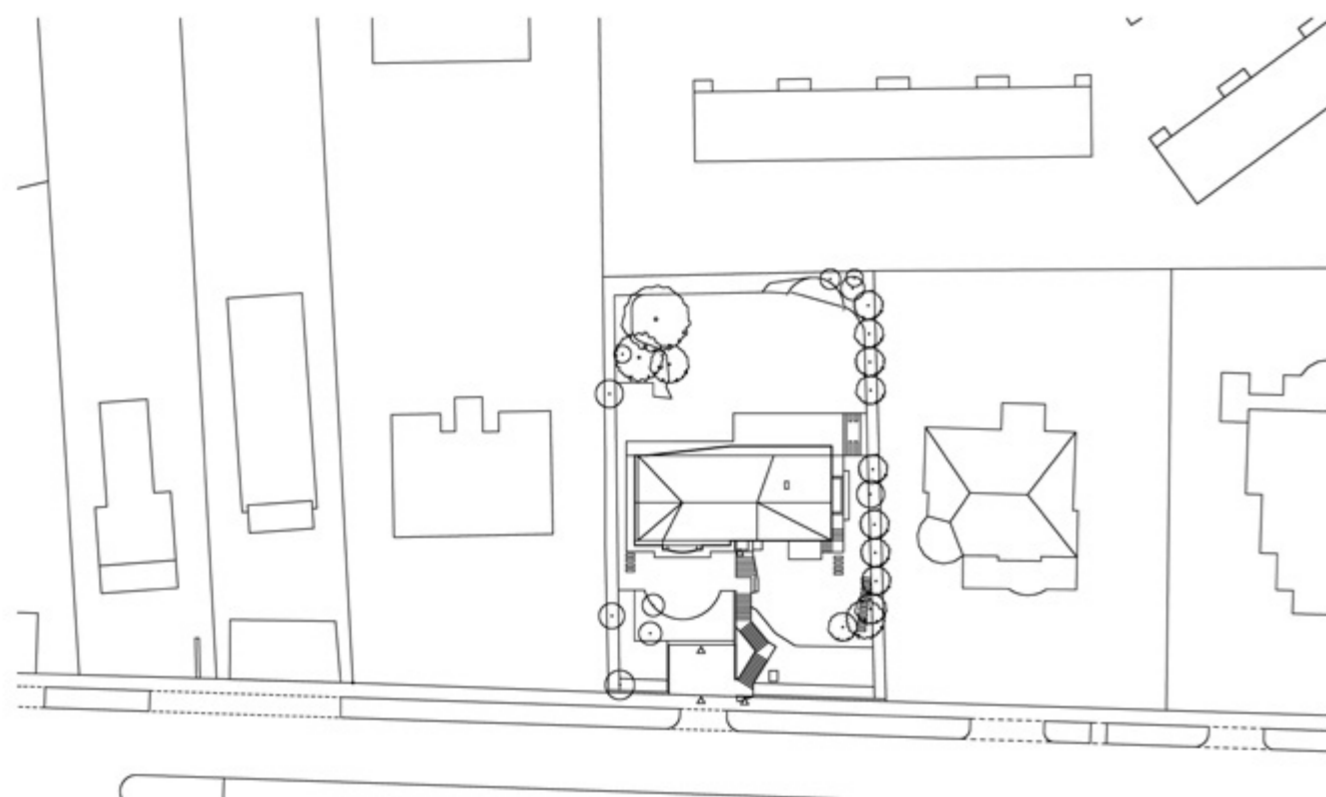

« A kis lépték mesterei harmonikus belső tereket alkottak.

egyensúlyozó, billegő házat látni, ezért a kivitelezés minden szakasza a közlekedők szeme előtt zajlott. A bontás haladás része után pár falcsont maradt, amit hatalmas földmunka kísért az előkert részüjében. Rosszkedvűvé tett a folyamat, így eszembe se jutott utána járni, hogy kicsoda, mit is tervez itt felépíteni. Teltek-múltak a hónapok. A bontás és földtúrás lassan építésbe fordult át. Majd felálltak a falazatok, amiken figyelemreméltó kiosztásban jelentek meg az ablakátörések, illetve később a tetőzet érdekesen megtört vonalú idomban zárta le az épület kontúrját. Talán ez volt az a fázis, amikor utána néztem a tervező személyének, és a reménytelenség végleg optimizmusba fordult át. A Sagra Architects szinte minden publikálható munkáját közölte lapunk az elmúlt években. Sajtos Gáborék a szandaszőlősi református közösségi házzal (OCTOGON 2013/1), vagy

*MEGŐRIZNI EGY EMLÉKET,
FELVILLANTANI VALAMIT AZ ÚJ HÁZ
EREDETMÍTOSZÁBÓL, A CSALÁD
MAGÁNMITOLÓGIÁJÁBÓL*

a Szent György-hegyi prés- és vincellérház felújításával (OCTOGON 2013/5), illetve legutóbb a Pitypang óvodával (OCTOGON 2018/3) is bizonyították, hogy a következetesen és elegánsan használnak egy geometrikus gyökerű, visszafogott gesztusrendszerű, tiszta szavú formanyelvet, ami lassacskán védjeggyé válik. Ez a tisztaság és visszafogottság, ami különös meggyőzőerővel és kisugárzással bír. Különös belső ritmusú zárt és nyitott felületeik, a téri belső helyzetekből, a belsőépítészettől következő finom szögtöréseik,

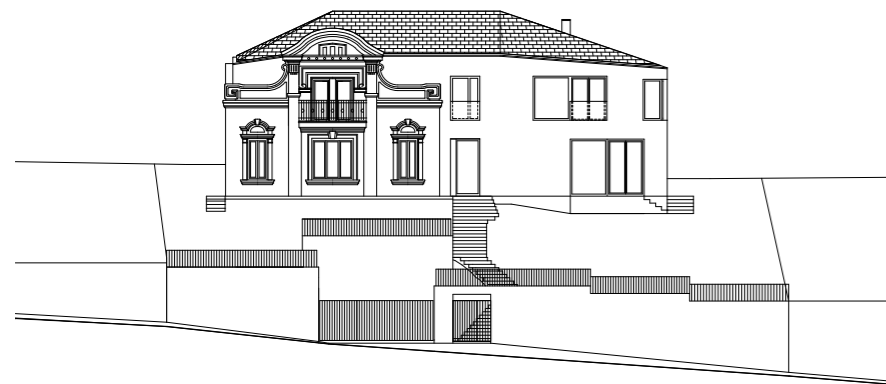
síkjaik magabiztosságot sugároznak. Jó, összetett házaik a kis lépték mestereivé avatta őket, noha sikeres középület tervezési pályázatok is vannak a hátuk mögött. A végeredmény felől nézve nincs ez másképpen legújabb családi házukkal sem, bár egy később elemzendő dramaturgiai „csavar” még hátra van a történetben. Eredetileg egy 1850 körül épült, de nagyon sokszor átépült, nem védett, szinte a felismerhetetlenségig torzult, alapincézett, rossz műszaki állapotú ház állt itt, több szakaszon hiányzó alapozással. Noha a megbízók

itt laktak már korábban is, végül a bontás és radikális átépítés mellett döntöttek úgy, hogy a két lakószint alá, a bővítés vonalába pince-szint, illetve egy utcavonalig előrehúzva, belső lépcsővel összekötve garázs is felépült a hét méter magas részüben. Az utca felé zártabb, ugyanakkor panorámával rendelkező főhomlokzattal átellenben egy – üvegfalakkal a kertre nagyobb felületeken nyitott – homlokzati szakaszt szerkesztettek ki az építészek. A párkányok, hangsúlyos keretek, eresztő nélküli homlokzat elegáns visszafogottsága a belső

terek rendszerében, visszafogott méretében, tiszta kapcsolataiban, illetve „fénymosta” fehér síkjaiban köszön vissza. Érthető, jól olvasható, élhető építészet ez, de... most jön a csavar! Ha az elmúlt százötven év eltorzította, menthetetlenül megetté az eredeti házat, akkor mit is látunk az új ház délnyugati sarkán átfordulni? Mi is az a romantikus homlokzati szakaszocska, miféle posztmodern geg, intertextuális idézet, mi ez a „zavar a térben”? Mire és miért is mászik rá anyaghasználatban, textúrában az új ház egy rekonstruált,

ugyanakkor átíratnak ható falrészre? Hiába a rutin és a mindenre ideológiát kreáló belső készletese e sorok írójának, hónapok alatt sem találtam meggyőző indokot. Felhívtam tehát az építészt. A válasz meglepő és meggyőző volt. Nincs itt ugyanis semmiféle stílusprovokációról, építészetelméleti bravúrról szó. Egész egyszerűen a régi házban itt lakó megbízók érezték azt, hogy az új születésével nem tudják feltétlen elengedni a régit. Mint egy régesrég eltávozott rokonról, meg akartak őrizni egy emléket. Kopott pianínót, sötét

olajportrét, rozsdás habverőt, könyvtárnyi könyvet, övcsatot. Felillantani az új ház eredetmitoszából, a régi múltjából, az új születéséből, egy család magánmitológiájából valamit. Lírai gondolat. Szívmelengető ötlet. Így a régi ház, ez a rég elmúlt budai szeglet velük él tovább, az új nemzedék, az új ház, szerves kapcsolatban a múlttal, gyorsan hazatalál.

Építéset: SAGRA ÉPÍTÉS KFT.

SAJTOS GÁBOR DLA
GRAND GABRIELLA
PÁLL ANDRÁS
HINTERAUER MÁRK
LUKÁCSI NÓRA

DÁNIÁBÓL.
A VILÁGNAK.

VÁLOGATÁS LEGNEMESEBB BÚTORAINKBÓL

DÁN DESIGN 1952-ÓTA | WWW.BOCONCEPT.HU | INFO@BOCONCEPT.HU
WWW.FACEBOOK.COM/BOCONCEPTHUNGARY

ÜZLETEINK: • ÓBUDA GATE ÜZLETHÁZ | 1023 Budapest, Árpád fejedelem útja 26-28.

• MAX CITY LAKBERENDEZÉSI BEVÁSÁRLÓKÖZPONT | 2045 Törökbálint, Tópark u. 1.

BoConcept

Kecses elegancia
monumentális megjelenés

A cikkben szereplő ház Jankó Cross fa-alu nyílászáróit, illetve a Schlotterer árnyékolástechnika rendszereket a Jankó Kft. gyártotta, szállította és szerelte be!

JANKÓ
ABLAK

www.jankoablak.hu